

کرگدن

[اوژن یونسکو]

برگردان: سامان رضایی

انتشارات سرزمین اهورایی
WWW.AHOORAPRESS.COM

www.ketab.ir

سرشناسه
 Ionesco, Eugène
 عنوان و نام پدیدآور
 مشخصات نشر
 مشخصات ظاهری
 فروست
 شابک
 وضعیت فهرست نویسی
 یادداشت
 یادداشت
 موضوع
 موضوع
 شناسه افزوده
 رده بندی کنگره
 رده بندی دیویی
 شماره کتابشناسی ملی

یونسکو، اوژن، ۱۹۰۹ - ۱۹۹۴ م.
 کرگن/ اوژن یونسکو : ترجمه سامان رضایی.
 تهران: سرزمین اهورایی، ۱۳۹۷.
 ۱۹۴ص: ۱۴/۵×۲۱/۵ - ب.م.
 جهان نمایش، ۵.
 ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۸۲-۲۹-۸
 Rhinoceros.
 عنوان اصلی:
 کتاب حاضر در سالهای مختلف توسط ناشرین متفاوت منتشر شده است.
 نمایشنامه فرانسه - قرن ۲۰ م.
 French drama -- 20th century
 رضایی، سامان، ۱۳۴۶ - مترجم
 ب. ۱۳۹۷ / ۹-۸۵۴ / PQ۲۴۵۱
 ۸۲۲/۹۱۴
 ۵۵۸۹۰۴۷

		[لوژن یونسکو] کتاب	
		بر گردان سامان رضایی	
جهان نمایش		تیراژ ۵۰۰ جلد	
خدمات فنی		پنج	
هر گونه برداشت از تصاویر و مطالب این کتاب منوطا به اجازه ی کتبی از ناشر است.		مدیر هنری و طراح گرافیک مهجید ضرغامی	
چاپ و صحافی خانه ی چاپ ایران		انتشارات سرزمین اهورایی	
اول		قیمت ۲۰۰۰۰ ریال	
INFO@AHOORAPRESS.COM		WWW.AH	
شابک ۹۷۸-۶۰۰-۹۸۸۲-۲۹-۸		پخش ۲۲۸۸۲۰۱۱	

مقدمه

اوژن یونسکو دراماتیسست فرانسوی رومانیایی تباری بود که «ضدبازی» تک پرده‌ی آوازه‌خوان طالس (۱۹۴۹) او انقلابی در تکنیک‌های دراماتیک بوجود آورد و به آغاز تئاتر پوچی کمک کرد. یونسکو در ۱۹۶۷ در آکادمی فرانسه انتخاب شد و به یکی از برجسته‌ترین چهره‌های دراماتیسست قرن ۲۰ تبدیل شد. در کودکی به فرانسه برده شد اما در سال ۱۹۲۵ به رومانی بازگشت. پس از آنکه در دانشگاه بوخارست در رشته‌ی زبان فرانسوی فارغ‌التحصیل شد، برای ادامه تحصیل در مقطع دکترا به پاریس عزیمت کرد (۱۹۲۹) و از سال ۱۹۴۵ به بعد آنجا را به عنوان خانه‌ی خود برگزید. در زمانی که به عنوان یک مصحح مشغول به کار بود، تصمیم گرفت زبان انگلیسی یاد بگیرد و همینجا بود که کلیشه‌های رسمی و تصنعی کتاب‌های درسی الهام‌بخش انبوه واژگان بی‌معنایی شد که تشکیل دهنده‌ی آوازه‌خوان طالس شدند. در معروف‌ترین صحنه‌ی آن، دو غریبه - که در مورد مسائل پیش پا افتاده‌ای مانند کیفیت هوا، مکان زندگی، و اینکه چندتا بچه دارند صحبت می‌کنند -

به ناگاه در می‌یابند که در واقع زن و شوهر هستند؛ این یکی از درخشان‌ترین نمونه موضوعاتی است که به از خودبیگانگی و سختی برقراری ارتباط می‌پردازد.

خیلی زود یونسکو نمایشنامه‌های دیگری نوشت که همگی توسعه دهنده‌ی انگاشت‌های «ضدمنطقی» آوازه‌خوان طاس بودند؛ آنها در برگیرنده‌ی طرح‌هایی مختصر ولی غیرمنطقی بوده و مجموعه‌ای از نمایش‌های تک پرده‌ای پیچیده‌تری هستند که موضوعاتی همچون ترس و وحشت از مرگ در آنها شروع به خودنمایی می‌کند. در این میان، درس (۱۹۵۱)، صندلی‌ها (۱۹۵۲) و مستأجر جدید (۱۹۵۵) در زمره‌ی کارهای موفق او جای می‌گیرند. در نمایشنامه‌ی درس، استادی بزدل با استفاده از معانی‌ای که به واژگان اطلاق می‌کند سعی در برقراری سلطه‌ای مستبدانه روی یک دانشجوی خائن دارد. در صندلی‌ها، زوجی مسن در انتظار رسیدن مستمعی هستند تا شنونده‌ی آخرین پیام پیرمرد برای اولادش باشد، اما تنها صندلی‌های خالی هستند که روی صحنه گرد می‌آیند. با اطمینان بر اینکه پیامش از طریق خطیبی که استخدام کرده انتقال خواهد یافت، پیرمرد و همسرش دست به خودکشی دو نفره می‌زنند. با این وجود، خطیب دچار بیماری آفازی شده و پس از آن تنها قادر است اصواتی نامفهوم از خود تولید کند. در مقایسه با این کارهای کوتاه‌تر، پس از تحمل مشقت‌های بسیار یونسکو در آخر توانست صاحب تکنیک‌های نگارش نمایشنامه‌های بلند شود، از جمله: آمیدی (۱۹۵۴)، قاتل بی‌اجرت (۱۹۵۹)، و کرگدن (۱۹۵۹) که هرچند فاقد انسجام دراماتیکی بودند اما بالاخره در شاه محتضر (۱۹۶۲) به آن

نیز دست یافت. در پی این موفقیت او قدم زدن در آسمان (۱۹۶۳) را نوشت و با عطش و گرسنگی (۱۹۶۶) به گونه‌ی ساختاری جزء جزء باز می‌گردد. در دهه‌ی بعد او بازی کشتار (۱۹۷۰)؛ مکبث (۱۹۷۲)، که بازنویسی مکبث شکسپیر است، و این فاحشه‌خانه‌ی فوق‌العاده (۱۹۷۳) را قلم زد. اما کرگدن که نمایشی در رابطه با تمامیت‌خواهی‌ست در صدر کارهای او باقی ماند.

موفقیت یونسکو مرهون تعمیم دامنه‌ی وسیعی از تکنیک‌های مصنوعی و سورئال و نیز قابل پذیرش کردن آنها برای مخاطبی بود که به قوانین و رسوم طبیعت‌گرایانه در تئاتر عادت داشت. تقلیدهای ترازدی-کمیک او پوچی زندگی بورژوازی، بی‌معنایی قوانین اجتماعی، و طبیعت عبث و مکانیکی تمدن مدرن را به نمایش می‌آورد. نمایش‌های او مبتنی بر ساخت‌های غیرمنطقی و یا خیالی‌ای است که با استفاده از ابزارهایی همچون افزایش طنزآمیز اشیاء در روی صحنه ایجاد می‌شوند تا جاییکه بازیگران را در خود فرو می‌برند. کلیشه‌ها و اصول ملالت‌آور مکالمات مؤدبانه در بسترهایی غیرمحتمل و نامناسب سر برمی‌آورند. تا بیهودگی رخوت‌آورترین روابط انسانی را به نمایش گذارند. کارهای بعدی یونسکو نشانگر کاهش دغدغه‌ی ذهنی وی نسبت به تناقض‌های ذهنی عجیب و تمایل بیشتر او به رؤیاهای الهام و کنکا و ضمیر ناخودآگاه هستند.

بعدها در دهه‌ی ۱۹۵۰، یونسکو نمایش‌های متعددی را نوشت که در آنها یک فرد عادی متعلق به دنیای مدرن که برانز (تصویر شخصی یونسکو) نام دارد، بازی می‌کند. شناخته شده‌ترین آنها کرگدن (۱۹۵۹) بود که در آن توتالیتاریسم

همه‌ی افراد غیر از برانژه را به کرگدنی وحشی تبدیل می‌کند. او در ابتدا تلاش دارد مانند آنها شود اما در پایان با آنها به مبارزه برمی‌خیزد. یونسکو این نمایش را از واکنش خود به دوستی که به حزب نازی پیوسته بود الهام گرفت، اما نکته‌ی اصلی این کار تقبیح پیروی از ذهنیت جمعی است. شخصیت برانژه همچنین در قاتل (۱۹۵۸)، شاه محتضر (۱۹۶۲) و قدم زدن در آسمان (۱۹۶۳) نیز دیده می‌شود.

در طی ۲۰ سال بعد موضوع حاکم بر نوشته‌های یونسکو می‌خست مرگ است، همچون در نمایش عطش و گرسنگی (۱۹۶۴) که در آن شخصیت اول داستان (بازهم برانژه) سعی دارد از مرگی که زن و کودکش نمایانگر آن هستند، فرار کند. در بازی کشتار (۱۹۷۰) یک بیماری مسری باعث می‌شود اهالی یک روستا زندگی خود را رها کنند. به گفته‌ی یکی از منتقدان، برای یونسکو، مرگ نمایانگر تهدید «هیچ بودگی» است، یعنی همان «ماهیت پوچی».

بسیاری از نمایش‌های یونسکو از کیفیتی رؤیایگونه برخوردار هستند. افراد می‌توانند به حیوان تبدیل شوند و یا هویت خود را تغییر دهند؛ آنها در آسمان گام برمی‌دارند و یا پس از مرگ نیز به رشد خود ادامه می‌دهند. یونسکو مجموعه‌ای از حالات خودآگاهی را بر پلات‌های سنتی ترجیح می‌دهد. چنین کیفیت‌های رؤیایگونه‌ای در نمایش‌های مؤخر او همچون مردی با چمدان‌هایش (۱۹۷۵) و سفری در میان مردگان (۱۹۸۰) بیشتر به چشم می‌خورند.

در پایان، یونسکو ۲۸ نمایشنامه نوشت که تعدادی از آنها از سال ۱۹۵۵ تاکنون مکرراً به اجرا درآمده‌اند. وی همچنین

چندین مقاله، نقد و نیز یک رمان (تارک، ۱۹۷۲) به قلم درآورد
و برای برخی از کارهای خود تصاویری نیز ترسیم کرد. وی ۱۰
سال پایانی حیات خود را به تمامی وقف نقاشی و نمایش دادن
کارهای خود کرد.

www.ketab.ir